

KISMİ (PARSİYEL) DİZ PROTEZİ AMELİYATI

Diz 3 bölümden oluşur; iç, dış ve diz kapağı altı. Kısmi diz protezi ameliyatlarında kireçlenme bu bölümlerinden sadece birinde ise, klasik total diz protezi yerine sadece o kompartmana diz protezi uygulaması yapılabilir. Bu ameliyat; parsiyel diz protezi, yarım diz protezi, unikompartmantal diz protezi ya da unikondiler diz protezi olarak adlandırılır. Teknik olarak klasik diz protezinin (total diz protezi) üçte biri kadar yapılan bir ameliyattır.

Bu ameliyat çeşidi, hastalığı dizin sadece bir bölgesiyle sınırlı olan hastalar için total diz protezi ameliyatına bir alternatiftir.

Tek Kompartman Diz Kireçlenmesi Nedir?

Dizin 3 kompartmanından sadece birinde kireçlenme olup, diğer iki kompartmandaki kıkırdığın sağlıklı olduğu duruma tek kompartman diz kireçlenmesi denir.

Kısmi Diz Protezi Ameliyatı Nedir?

Kısmi diz protezi, diz ekleminin sadece bir bölümündeki kemik yüzeylerinin çıkarılıp yerine implantlarla değiştirildiği bir işlemdir. Total diz protezi durumunda ise sorun tüm kompartmanlarda olduğu için, dizdeki üç kompartmanda değiştirilmiş olur.

Kısmi diz protezi ameliyatı, ameliyat dışı yöntemler ile hastanın ağrısının yönetilemediği durumlarda, tek kompartman diz kireçlenmesi için yaygın bir tedavi yöntemidir. Kısmi diz protezi ameliyatı ile sadece sorunlu olan bölgenin değişimi yapılır.

Kısmi (Parsiyel) Diz Protezi

Kısmi Diz Protezi Ameliyatı Hangi Hastalarda Uygun Değildir?

Kısmi diz protezi ameliyatına karar verirken kireçlenmenin dizin sadece bir bölgesinde olması şarttır. Birden fazla kompartmanda ise total diz protezi ameliyatı yapılır. Kireçlenmenin tek kompartmanda olmasının şartında başka şartlarda gerekir.

Bu şartlar;

- Romatoit artrirt gibi iltihaplı romatizmal hastalığı olan hastalarda yapılmaz.
- Bacak açıklarının fazla bozulduğu durumlarda yapılmaz.
- Diz eklemde hareket kaybının fazla olduğu durumlarda yapılmaz.
- Dizini tam düz yapamayan hastalarda yapılmaz.
- Aşırı kilolu hastalarda yapılmaz.
- Ön çapraz bağı kopmuş hastalarda yapılmaz.

Kısmi Diz Protezi Ameliyatı Nasıl Yapılır?

Kısmi diz protezi ameliyatında, hangi kompartmanda sorun varsa o kompartman üzerinden kesi yapılarak sadece o kompartmana girilir. Bu kesinin büyüklüğü total diz protezi ile kıyaslandığında total diz protezinde yapılan kesinin üçte biri kadardır.

Sadece etkilenen kompartman açılarak, dizin kireçlenme olmayan diğer yapılarına zarar vermeden kireçlenmiş ve zarar görmüş kırık ve kemik yapılar çıkarılır. Özel setler ile uyluk ve kaval kemiğinin yüzeyleri hazırlanarak, ölçümler yapılır. Yapılan ölçümler sonucunda, hangi yüzeyde hangi boyda metal implantların yerleştirileceğine karar verilir, denemeleri yapılır. Bu esnada da iki metal implantın arasına konulacak polietilen insert denilen plastik yapının kalınlığına da karar verilir. Deneme protezleri ile test yapılır, uygun olduğuna karar verince protezler kutularından açılarak, kemik çimentosu ile uyluk ve kaval kemiğinin yüzeylerine yerleştirilir, araya da polietilen insert çakılır. Yapılan kesi kapatılır.

Kısmi Diz Protezi Ameliyatında Ne Tür Narkoz Verilir?

Kısmi diz protezi ameliyatında da aynı total diz protezi ve kalça protezi ameliyatında olduğu gibi spinal-epidural anestezi uygulaması, yani belden uyuşturularak yapılan anestezi tercih edilir.

Kısmi Diz Protezi Ameliyatı ve Ameliyat Sonrası İyileşme Dönemi Çok Ağrılı mıdır?

Total diz protezi ile kıyaslandığında kısmi diz protezi daha az ağrılı bir ameliyattır.

Kısmi diz protezi ameliyatı sonrası ağrı yönetimi, daha doğrusu hastanın çektiği ağrılar, spinal-epidural anestezi yöntemi, bölgesel uygulanan sinir blokları ve kullanılan ağrı pompaları ile ciddi oranda azaltılır.

Hastanın bel bölgesinden uyuşturulup (Spinal anestezi) ayrıca bir katater aracılığı ile bu bölgeden ameliyat bittikten sonra 3 gün süre ile ilaç verilerek (Epidural kateter yöntemi) hastanın tamamen ağrısız bir ameliyat sonrası süreç oluşturulabilir. Bunun en önemli avantajı ameliyat sonrası erken harekete başlayıp eklem sertliği ile zaman kaybı yaşamadan, sandalyeye masaya oturup kalkabilme, merdiven inip çıkma gibi günlük yaşam aktivitelerine dönmesini sağlayacak eklem hareket açıklığını elde edebilmektir.

Kısmi Diz Protezi Ameliyatından Sonra Ne Zaman Yürüyebilirim?

Hastalar ameliyattan 24 saat geçmeden bir walker yardımıyla yürüyebilir. Hastanın ameliyatını sabah erken saatlerde yapmışsam ameliyatın akşamı ya da ertesi gün sabah saatlerinde hastanın dizinde dren olsa da yürüyebilir.

Kısmi diz protezi ameliyatından sonraki süreci özetlemek gerekirse;

1.- 3. Gün: Benim ya da hemşirenin gözetiminde kısa yürüyüşler

3. Gün- 2. Hafta: Yürüteç (walker) ya da koltuk değneği yardımıyla gittikçe artan mesafede yapılan yürüyüşler.

3. Haftadan Sonra: Walker ya da koltuk değneği yardımı olamadan yürüme

Kısmi diz protezi ameliyatından Total diz protezine kıyasla kısmi diz protezi uygulanan hastalar ameliyat sonrası, günlük yaşam aktivitelerine daha hızlı dönerler. Ağrısız olarak günlük yaşam aktivitelerine dönüş yaklaşık 3-6 hafta arasındadır.

Kısmi Diz Protezi Ameliyatının Ömrü Ne Kadardır?

Uygun hastada iyi yapılmış kısmi diz protezinin ömrü, ilk 10 yılda total diz protezi ile aynıdır. Ancak ikinci 10 yılda kısmi diz protezinin revizyon ameliyat gerekliliği total diz protezi olan hastalardan biraz daha fazladır. Yani kısmi diz protezinin ömrü ikinci 10 yılda daha azdır.